

Wpływ dn. 20.4.1945
L. dz. 347/45
Przydział.....

347

RAPORT ORGANIZACYJNY

za m-ce styczeń, luty i marzec 1945 r.

I. KIEROWNICTWO PLACÓWKI

1. KIEROWNIK - bez zmian.

✓ 2. BRUNON przed swym wyjazdem do Chile dn. 1 lutego b.r. zdał Kierownikowi Placówki wszystkie kontakty, jakie posiadał na terenie Buenos Aires - z wyjątkiem przeniesionych płk. Lagos i kpt. Graci, b. członków domu wojskowego Prezydenta Farrell. Podczas swego pobytu w Buenos Aires 26.III - 6.IV b.r. Brunon przedstawił Kierownikowi swój plan pracy w Santiago de Chile:

Teren chilijski nadaje się o wiele bardziej do śledzenia akcji sowieckiej i taktyki komunistycznej w stosunku do krajów Ameryki Południowej, niż Argentyna a nawet Urugwaj. W Argentynie komunizm ukrywa się przed władzami i jest prześladowany, w Urugwaju kompartja nigdy nie była silna liczebnie a Poselstwo Sowietkie musiało zacząć robotę od podstaw i z odpowiednią ostrożnością. Chile natomiast posiada bodaj najsilniejszą i dawno zorganizowaną kompartję, korzystającą ze swobód konstytucyjnych i z przychylności w pewnej mierze władz lewicowych (Frontu Ludowego).

W tych warunkach stopień zakonspirowania jest naogół mniejszy i łatwiej zdobyć informacje dla nas cenne.

Brunon dysponuje następującymi informatorami:

7 KLUCZYNSKI Teodor, b. podoficer W.P., prezes b. Wojskowych w Chile; jest on członkiem komunizującej organizacji (Unión para la Victoria), gdzie cieszy się popularyznością. Brunon przypuszcza, że z czasem będzie on mógł być świadomym informatorem.

BERLINER Karol inż., nieświadomy informator.

LOBO Jorge

PARKER T. - ci ostatni obaj dziennikarze socjalistyczni znający dobrze miejscowy komunizm (nieświadomi).

URRUTIA QUEVEDO - dziennikarz prawicowy, poprzednio związany z KW chilijskiem (nieświadomy).

Bruno figuruje w Santiago de Chile, jako attaché prasowy przy Poselstwie R.P.

✓ 3. JUNOSZA korzystał w okresie sprawozdawczym (luty) z dwutygodniowego urlopu wypoczynkowego.

II. SIEC AGENTÓW I INFORMATORÓW

✓ 4. SOBOLINSKI - w dalszym ciągu oddaje Placówce ustalone usługi na odcinku ukraińskim i prasowym.

✓ 5. MECHLOWICZ - bez zmian.

✓ 6. MYSZKOWSKI - zbiera dla Salvador wiadomości z dziedziny argentyńskiej polityki wewn., oraz - rzadziej - na temat miejscowych komunizujących hiszpanów, włosów, ukrytych wpływów sowieckich w tut. prasie itp.

W końcu lutego br. zwrócił się do mnie, ażeby mu ułatwić wykonanie powierzonego mu przez Stanisława zadania opisanie reakcji po decyzjach jałtańskich środowisk polskich na terenie Argentyny, poszczególnych urzędników, posła Arciszewskiego, nawet kierownika placówki Salvador. Dostarczyłem mu materiał ten, nie chcąc tracić tej okazji przedstawienia we właściwym świetle patriotycznej zawartości naszej wojennej emigracji i "dawnego" wychodźstwa.

✓ 7. NORKUS - zapoznał go Brunon z kier. placówki dn. 30 Marca br. Wynioskować można z pierwszego tego kontaktu, że posiada on prawdziwe możliwości.

Godnym jest uwagi bliski jego kontakt z tut. policją, zwłaszcza z szefem biura tłumaczeń p. Vasquez. Niechętnie się przyznaje do tych znajomości. Należy jednak przypuszczać, że za jego sprawą zostali stopniowo aresztowani wszyscy ważniejsi litewscy komuniści na tut. terenie.

8. LE LORRAIN - został niedawno przeniesiony do Montevideo, gdzie wykorzystanie jego jest pod znakiem zapytania.

9. CHEŁMINIAK - bez zmian.

10. KALINOWSKI - bez zmian.

11. SLIWINSKI i KRZYSZTAŁOWICZ - urzędnicy Poselstwa RP. w Montevideo. Obydwaj oportunistycznie nastawieni i gotowi przejść na służbę jakiegokolwiek rządu stworzonego w kraju. Śliwiński jest nadal w kontakcie z Wójcikiem, którego poglądy podziela. Wobec niepewności Krzyształowicza, poseł Arciszewski dn. 23. II br. unieruchomił i umieścił w zakonspirowanym miejscu naszą stację nadawczą. Z wyżej wytoczonych powodów, nie widzę pożytku dalszej - i jak dotąd mało zresztą wydajnej - współpracy tych panów z Salvador.

✓ 12. CARRASCO - przekazuje meldunki za pośrednictwem LEGUN'a (Konsul honorowy Józef Makowski). Carrasco jest rodowitym urugwajczykiem o skrajnie prawicowych przekonaniach (herrerysta). Zagadnienia komunistyczne interesują go, ale nie posiada w dziedzinie tej większych możliwości ani dostatecznej znajomości języków słowiańskich.

III. SIEC TOWARZYSKA

Jest to okres wakacyjny - Buenos Aires wyludnione.

IV. NOWE KONTAKTY

C. de ALZAGA - porucznik zawodowy; oddaje nastroje wśród rozpolitykowanych młodszych oficerów służby stałej w garnizonach, stacjonowanych w pobliżu stolicy.

F. Orrego Vicuna - radca Ambasady chilijskiej. Osobiście zna różne figury tut. reżimu i często z nimi rozmawia.

V. OPANOWANIE TERENU

Niezadawalniające - jeżeli chodzi o Urugwaj, gdzie daje się odczuć brak informatorów, orjentujących się w zagadnieniach słowiańskich i komunistycznych i mogących zarazem dostatecznie się zakonspirować - co w małomiasteczkowych stosunkach w Montevideo jest istotnie trudne.

VI. TRUDNOSCI I PROSBY

1. Obecność na terenie Buenos Aires ppor. Edwarda Januszewicza - który wszystko robi aby zdekonspirować pracę Placówki - stanowi wzrastające utrudnienie dla wykonania mego tu zadania.

Wobec tego że od chwili przekazania Ambasadzie W. Brytanji w/m sprawy wypłat rodzinom wojskowych zasiłków - jest on bez funkcji, a powód dalszego jego trzymania tutaj przez Ministerstwo Obrony Narodowej jest dla wszystkich zagadką.

Usilnie proszę o zainteresowanie się tą sprawą i o ile możliwe - przeniesienie J. z Argentyny.

2. Melduję dla porządku, że pobory moje i Junoszy wypłacane są przez Poselstwo R.P. z dużym opóźnieniem - z powodu formalności bankowych; np. pobory za marzec zostały nam wypłacone przez Poselstwo w dn. 4 kwietnia

VII. SPRAWY BUDŻETOWE

Bez zmian.

VIII. ZAMIERZENIA

Bez zmian.

IX. WSPÓŁPRACA

A. Z T o m a s z e w s k i m i :

Za pośrednictwem Tomaszewskich nawiązałem ponownie kontakt z Sinalca.

B. Z e S t a n i s ł a w s k i m i :

proszę - jeżeli jest to możliwe - o ujawnienie im charakteru pracy Brunona w Chile.

Piotr

P i o t r